

DEN NORSKE KIRKE
8222
Donskirken menighet
Bude biserike
Soknens prest: Ole Torodd Gundersen
Tlf: 875 87 780
Rector: Ege Aasen
Tlf: 802 83 855
Daglig leder: Katarina Wiland
Tlf: 800 47 465
Prost: Ole Jørgen Eide
Tlf: 802 87 400
Kirkens kontor
Tlf: 75 50 03 00
Biskopstolen
Torshavn 11, 8000 Bude
Postboks
Bude domkirke, Sør-Hålogaland, 18
8000 Bude
E-post: biskopstolen@den.norske.kirke.no
Våren 2023

DEN NORSKE KIRKE
8222
Donskirken menighet
Bude biserike
Soknens prest: Ole Torodd Gundersen
Tlf: 875 87 780
Rector: Ege Aasen
Tlf: 802 83 855
Daglig leder: Katarina Wiland
Tlf: 800 47 465
Prost: Ole Jørgen Eide
Tlf: 802 87 400
Kirkens kontor
Tlf: 75 50 03 00
Biskopstolen
Torshavn 11, 8000 Bude
Postboks
Bude domkirke, Sør-Hålogaland, 18
8000 Bude
E-post: biskopstolen@den.norske.kirke.no
Våren 2023

ÅRSRAPPORT 2023

DEN NORSKE KIRKE
Sør-Hålogaland bispedømme

VUONA GIRKKO
Oarjje-Hålogálánda bisspagoovlo

2023 i Sør-Hålogaland bispedømme – en oppsummering

Innledning

For året 2023 leverer Rettssubjektet Den norske kirke – ved Kirkerådet – felles årsrapport til departementet. Det er likevel tjenlig å oppsummere året som gikk; hva skjedde, og hvordan prioriterte vi ressursene i Sør-Hålogaland. Dette kan danne bakgrunn for arbeide med å stake ut kursen videre.

Her henter vi fram tall fra menighetene og fra bispedømmet som helhet. En del tall mangler, og vi ser at mange menigheter strever med å rapportere, særlig gjelder det trosopplæringsfeltet. Oppsummeringen bygger også på rapporter fra prostene, som har gitt vurderinger og analysert utviklingstrekk.

Det er stor variasjon i aktiviteten i bispedømmet. På mange områder er oppslutningen synkende, som for eksempel konfirmasjon. Men det er også regioner og tiltak som har økt deltakelse, f.eks inkluderende fellesskap for ulike grupper.

Vi ser en imponerende innsats fra ansatte, frivillige medarbeidere og folkevalgte. Folk samles i sine hellige rom, og skaper viktige øyeblikk i Guds navn, og det skjer over hele Nordland. Men vi ser også mange utfordringer for kirka i Sør-Hålogaland: hvordan er vi kirke i framtida, akkurat her?

Strategi og visjon

Bispedømmeråd og biskop har lagt til grunn de mål og føringer som er gitt av Kirkemøtet og Kirkerådet. Visjonsdokumentet samt virksomhetsplan for bispedømmet legges også til grunn for virksomheten og aktivitetene. Visjonen for Sør-Hålogaland er **Folkekirka i Sør-Hålogaland – Ei åpen dør i tro, håp og kjærlighet**. De områdene som er mest synlige er:

- Prestetjenesten
- Gudstjenester og kirkelige handlinger
- Dåp, trosopplæring og inkludering
- Samisk kirkeliv – ansvar for det lulesamiske språkområdet
- Kirkemusikk og kultur
- Diakoni og misjon
- Tilskuddsforvaltning og godkjenningssaker

Om bispedømmet

Sør-Hålogaland bispedømme ønsker å være en folkekirke der folk bor. I vårt bispedømme er det ved utgangen av 2022 83 sokn og 41 fellesråd fordelt på 41 kommuner. I vårt bispedømme er det 90,7 stillingshjemler for presteskapet og 12 stillingshjemler ved bispedømmekontoret, inkludert biskop og stiftsdirektør. I Sør-Hålogaland bispedømme er det tilsatt om lag 400 medarbeidere i de lokale menighetene med fellesrådene som arbeidsgiver.

Tabell A.1 Nøkkeltall Sør-Hålogaland bispedømme

Nøkkeltall Sør-Hålogaland	2020	2021	2022	2023
Antall innbyggere	240 345	240 514	240 597	242 847
Medlemmer	186 063	184 497	182 189	180 317
Innmeldte	101	82	77	141
Utmeldte	428	586	687	708

Kilde: Medlemsregisteret og SSB telling folketall pr. utgangen av 3. kvartal 2023

Tabell A.2 Nøkkeltall per prosti

Nøkkeltall 2023 per prosti Sør-Hålogaland	Antall innbyggere	Medlemmer	Innmeldinger	Utmeldinger
Domprostiet	(62 348)	45 102	34	261
Salten	(19 687)	15 532	15	36
Indre Helgeland	(46 587)	36 472	21	137
Sør-Helgeland	(12 761)	10 368	12	30
Nord-Helgeland	(17 968)	13 420	23	42
Ofoten	(25 525)	18 936	9	80
Vesterålen	(32 302)	23 949	16	77
Lofoten	(23 419)	16 573	11	45
Totalt	(240 597)	180 352	141	708

NB! Befolkningstall på prostinivå er foreløpig ikke tilgjengelig (tall i parentes er fra 2022)

Tabell B.1 Utvalgte volumtall

Utvalgte volumtall Sør-Hålogaland	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Antall døpte	1 465	1 315	1 120	1 290	1 436	1320
Antall dåpshandlinger	1 545	1 414	1 184	1 371	1 523	1 405
Antall konfirmerte	1 870	1 848	1 799	1 624	1 651	1 639
Antall vigsler	357	312	239	273	359	312
Antall gravferder	2 240	2 098	2 149	2 017	2 065	2131
Antall gudstjenester totalt	3 549	3 546	2 834	2 821	3 033	3198
Antall gudstj. deltakere samlet	288 577	244 299	117 080	116 785	183 978	196821

Mangler tilgang medlemsregisteret, som kan gi oppdatert tall for antall døpte

1. Kirken åpner rom for tro

1.1 Forkynner evangeliet til mennesker gjennom hele livet

1.1.1 Opprettholde antall deltakere i gudstjenester

Gudstjenesteliv

Etter tydelig økning i 2022, flater denne utviklingen nå ut i 2023. Dette gjelder bispedømmet som helhet, der både gudstjenesteanfall og tall for deltakelse ligger på linje med 2022, med fortsatt med en svak økning for flertallet av sokn.

Alle prostiene har fortsatt økning i deltakelse til julaften-gudstjenester.

Gudstjenesteaktivitetene rundt allehelgen er stabile. Alle steder ser en økning i 2022, og lite endring i 2023. Flere proster peker på muligheten for å invitere til gudstjenester med rikere kulturelt uttrykk, og også på andre tidspunkt enn søndag formiddag.

I flere prostier slår bemanningssituasjonen tydelig ut – i vakanseperioder kan aktiviteten synke, og ustabilitet gjør at rutiner kan svikte. Samtidig er det imponerende at biskopens gudstjenesteforordning i stor grad opprettholdes. Flere proster påpeker at ansattekapasiteten 'spres tynt' ut, og at det kan være klokt å samle kreftene om færre arrangementer i noen tilfeller.

Fortsatt er det her en tydelig utfordring til både folkevalgte og ansatte. Hvordan kan vi åpne kirkedørene slik at flere ønsker å komme inn? Dette er bl.a tema for nytt bispedømmeråd, biskop og proster som møtes til strategisamling i februar 2024.

Gudstjenester med særskilte temaer og gjerne med samarbeid i lokalsamfunnet gir bedre oppslutning. Her er det mange positive beretninger om samarbeid, fantasi og innsats fra hele bispedømmet.

Det ser ut til at en felles erfaring fra de fleste menighetene i bispedømmene, at færre mennesker oppsøker gudstjenestene uten særskilt invitasjon eller tiltak. Samtidig er det store muligheter for samarbeid og kreativitet i gudstjenesteliv og fellesskap i kirkene, der både menighetsråd og ansatte er åpne og fantasifulle.

Gode historier om gudstjenesteliv:

Allehelgen – I Nord-Helgeland ble det arrangert Allehelgensgudstjeneste med invitasjon til etterlatte på flere søndager/ukedager i november – det ser ut til at dette tilbudet ble godt mottatt

Kirkeuke – I Lofoten er erfaringen med kirkeuke i små lokalsamfunn positiv; mange aktiviteter på en uke, og en gudstjeneste der mange samles på søndag.

Trosopplæring – Der menigheter har skapt brede trosopplæringstiltak i gudstjenesten, har det også gitt god oppslutning, som barnefestivalen i Sandnessjøen.

Temagudstjenester – Friluftsgudstjenester gjennom hele året har vært en positiv erfaring for Lofot-menighetene.

1.1.2 Flere menigheter inkluderer samisk språk i gudstjenestelivet

Siden 2020 har vi sett en gledelig økning av gudstjenester med samisk innslag, i 2022 var det økning på 46 %, mens i 2023 hadde vi en nedgang på -5,6 %. Vi har fremdeles en vei å gå for å få alle menigheter til å bruke samiske språkmarkører fast i alle gudstjenester. Flere av prostiene har vakanser i store perioder og mange vikarer mangler kompetanse til å bruke samiske språkmarkører.

Det er behov for at det jobbes mer systematisk med språkkvalitet og opplæring i bruk av samiske ledd i gudstjenestene. Det er også ønske om kurs for ansatte innen diakoni, trosopplæring, kirkemusikk og gudstjeneste. Den største utfordringen er å forankre tiltak i menighetsrådene, og utvikle bevissthet om hvorfor vi skal ha samiske språk og kulturmarkører i gudstjenesten, trosopplæring og kirkelige handlinger.

Sør-Hålogaland bispedømme har hovedansvar for betjening av lulesamisk språk og kultur i samisk kirkeliv. Vårt bispedømme er det eneste som har alle de tre godkjente språkgruppene nordsamisk, sørsamisk og lulesamisk. I tillegg har vi ume- og pitesamer som er bevisste på å revitalisere språket. Nord for Saltfjellet brukes mest lulesamisk og nordsamisk. Sør for Saltfjellet brukes i hovedsak sørsamisk og noe nordsamisk.

Bispedømmerådet er involvert i arbeidet med oversette det gamle testamentet til lulesamisk. Det Norske og Svenske Bibelselskapet har ansvaret i samarbeid med Luleå og

Sør-Hålogaland bispedømme. Vi ligger foran fremdriftsplanen her og håper det blir ferdigstilt ca 2026. Det ble arrangert et bibeloversetterseminar på Drag der bispedømmerådet var medarrangør. Salmenes bok er utgitt i prøveeksemplar.

Samenes nasjonaldag og samisk språuke markeres i menighetene og i bispedømmet

Samenes nasjonaldag feires i alle prostier, enten 6. februar eller nærmeste søndag.

Flere steder inngår gudstjenesten i lokalsamfunnets program for dagen.

Samisk språuke blir i mindre grad markert i kirkene.

Det samiske flagget brukes i større grad enn før. Flere menigheter har anskaffet flagg.

Oppfølging av Sannhets og forsoningskommisjonens rapport

Sannhets og forsoningskommisjonens rapport ble presentert juni 2023. I den forbindelse var preses Olav Fykse Tveit på besøk i Hamarøy / Tysfjord. Her deltok også biskop, stiftsdirektør, rådgiver, generalsekretær Samisk kirkeråd i tillegg til lokalt ansatte. Det gjorde sterkt inntrykk å møte folk og høre deres historier om skoleinternat og fornorskning, grenselosvirkningskraften som sent fikk sin anerkjennelse, graver som er gravd opp på Lappholmen og levningene ble sendt til rettsmedisinsk institutt, overgrep. Det er store forventninger til at kirken tar tak og jobber videre med forsoning og med å gjenoppbygge tillit.

I Bodø arrangerte Sør-Hålogaland bispedømme to kinofilmframvisninger av "Samiske historier om rett og urett" med samtale etterpå. Filmen ble satt opp i forbindelse med Samisk språuke i Bodø og Samisk kirkelig valgmøte som i 2023 var lagt til Bodø.

Lule- og pitesamisk prosjekt

Vi er midt i en prosjektperiode på fire år (til 01.08.2025) i lulesamisk område i Hamarøy.

Prosjektet består av prest i lulesamisk område, guojmmeváldiddje, kateket i samisk område samt noe ressurs som leder. Prosjektet er finansiert av Kirkerådet via

bispedømmerådet og Samisk kirkeråd. I 2023 ble et samarbeid med pitesamisk miljø en del av prosjektet. Stillingen som guojmmeváldiddje finansieres i prosjektperioden fra Samisk kirkeråd og 50 % diakonmidler via bispedømmerådet. Fra Sør-Hålogaland BDR i samarbeid med Kirkerådet har gått inn for en fremtidig sikret finansieringsordning med 100 % finansiering av stillingen fra 2025.

Prosjektet jobber med utvikling av lulesamisk kirkeliv som inkluderer samiske rammer. Bispedømmerådet vedtok i 2023 at det skal jobbes for å utvikle en lule- og pitesamisk kategorialmenighet.

Gode historier om samisk kirkeliv:

Samisk alter – Det arbeides med å få et samisk alter i Gruben, der det har vært utlyst en konkurranse om utforming av alteret.

Samenes nasjonaldag – gudstjeneste i lavvo i Kabelvåg, fakkeltog og gudstjeneste i kirkegammen i Hamarøy, utegudstjeneste i Mørsvikbotn og Beiarn med aktiviteter, konsert i Borge kirke med Sapmi Fantasia av Ken Gøran Mikkelsen.

Markering – I Vefsn er den årlige markeringen kransnedlegging ved statuen av Elsa Laula Renberg, som stod i spissen for det første samiske landsmøtet i 1917.

1.1.2 Oppslutningen om kirkelige handlinger holdes oppe

Kirkelige handlinger

På bispedømmeplan er det synkende tall for alle kirkelige handlinger, men her er det vesentlig variasjon mellom prostiene, og mellom sokn.

For gravferd er oppslutningen fortsatt stabil, men andelen som velger kirkelig gravferd har hatt en generell svak nedgang, særlig vises dette i Bodø for 2023.

For dåp er tallene også varierte, men mer stabile. Her er kurvene annerledes enn for annen kirkelig aktivitet – dåp fungerte godt også under pandemien, og de gode erfaringene tas

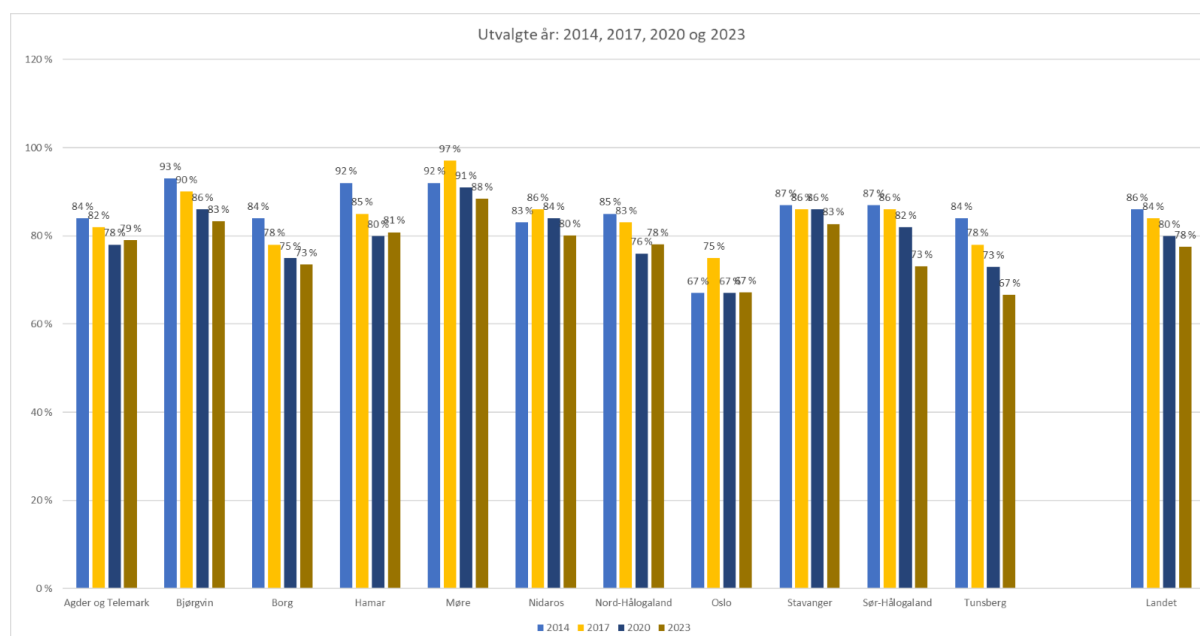
med videre. Dåpskurven følger fødselskurven i de fleste prostiene, men vi ser en stabil nedgang i de som velger dåp, særlig i byene.

For vigsel var 2022 en topp, og de fleste prostiene har synkende eller utflatende kurve i 2023, men her er det markante unntak med tydelig vekst.

Dåp

Det arbeides med å forbedre rutiner for innmelding og samtale mange steder. Flere proster melder at digital påmelding er innført i flere fellesrådsområder og at det er vellykket. De fleste steder tilbyr individuelle dåpssamtaler, mens det i byene oftere er felles dåpssamlinger. Inntrykket er at de fleste har fortsatt som under pandemien, med særlig fleksibilitet rundt dåpsgudstjenestene. Det legges til rette for lørdags / hverdagsgudstjenester ved behov, og familienes ønsker lyttes til. Her er det store lokale variasjoner, fordi lokalsamfunnene er så forskjellige. Flere menigheter i Lofoten, samt i Sørfold i Salten er det arrangert drop-in-dåp, med god tilbakemelding.

Konfirmasjon

Etter opptelling av de siste innrapporteringene skal brun søyle for vårt bispedømme vise 75%, ikke 73% som ovenfor.

Deltakelse konfirmasjon. Fra menighetenes årsstatistikk

Innrapporterte tall fra menighetene kan igjen vise negative tall, en prosentvis nedgang på 6,8 % når en ser bispedømmet under ett. 75% av våre 15årige medlemmer ble konfirmert i 2023. En ser nedgang i nesten alle landets bispedømmer, men hos oss er den størst. Denne nedgangen er overraskende, etter mange år med nedgang som ellers i landet og i Norden. Når en går inn og ser på detaljer er det et sammensatt bilde. Tallene dropper mest i bysoknene; i byene og større tettsteder er trenden og kurvene tydelig nedgående. Ellers i bispedømmet holder deltakelsen seg relativt høy, og øker noen steder. Det blir en felles oppgave for soknene og kirkens ledelse i bispedømmet å se på sine tall, reflektere over

årsaker, og overalt reflektere over hvordan en kan motvirke trenden, og kvalitetssikre arbeidet med konfirmasjon ytterligere. Arbeid med dette er allerede i gang.

Det en ellers kan si om konfirmantarbeidet er at det allerede legges ned et betydelig arbeid med å holde kvaliteten oppe. De store begivenhetene som Bynatt, Hemnesnatt, På flukt, Gudenes Kamp og Høstfestivalen samler store grupper av konfirmanter regionalt i bispedømmet. Det er populære samlinger med begeistrede konfirmanter, og ledere med ledertrening. Flere av arrangementene realiseres i samarbeid med KFUK / M og andre organisasjoner, og alle krever at det mobiliseres frivillige i tillegg til kirkens ansatte. Det er gledelig at disse store satsingene kom i gang igjen etter pandemien, og at det legges innsats i samarbeidet for å få dette til.

Mange sokn velger å arrangere egne leire for konfirmantene, som i Narvik og Ankenes. I Bodø har det også vært arrangert lengre leire på slutten av sommerferien, de som har valgt en slik ordning har blitt konfirmert i september, etter leiren.

Det har også vært arrangert samisk konfirmantleir i 2023, et tilbud som er under utvikling og vokser i omfang. Fra 2024 tilbys allsamisk leir for alle konfirmanter med samisk bakgrunn, i regi av Samisk kirkeråd – i samarbeid med bispedømmene i nord og Saamien Ålmegegge.

Bispedømmekontoret har i samarbeid med prostene holdt inspirasjonssamlinger / konferanser for prester, pedagoger og andre som har interesse av og jobber med konfirmanter i soknene. Den ene ble arrangert i Mosjøen i oktober, for Helgelandsprostiene, og samlet ca 45 deltakere i ett døgn. Den andre ble avholdt i november, for ansatte i prostiene Ofoten, Lofoten og Vesterålen, i Stokmarknes. Ca 40 kirkelig ansatte deltok der. Tematikken var, etter ønske fra ledere og deltakere regionalt, Hvem er konfirmanten? Erfaringsdeling rundt salmesang og leir. Psykisk helse var et tema i nord. Den samiske konfirmanten begge steder. Domprostiet og Salten prosti skal ha tilsvarende samling på Rognan i april 2024. Biskopen har satt ned en arbeidsgruppe til å se på utvikling og kvalitetssikring av konfirmantarbeidet i bispedømmet som møtes i februar 2024.

Vigsel

Særlig i Lofoten er det 'bryllups-turisme', folk som ikke bor der vil gjerne ha bryllupet sitt der. Det er fint, og forvaltes godt. Kirken kan også tilby friluftsvigsler, men det er nok ikke så godt kjent. Flere proster har ønske om å informere bedre om vigselstilbudet. I alle regioner er det noen populære 'bryllupskirker', og ofte stor variasjon i tall fra år til år i det enkelte sokn. For gode vigsler er kirkemusikeren sentral, og flere steder er det rekrutteringsproblemer særlig i denne yrkesgruppen.

Gravferd

Som prosten i Indre Helgeland melder: «Gravferd fra kirke er fortsatt godt etablert i folket, det gjelder alle prostier – enda tydeligere i små sokn enn på større steder. Det er likevel stor variasjon i utviklingen i tall.»

Og prosten i Vesterålen uttrykker det som nok gjelder mange steder: «Alle menigheter er imøtekommande når det gjelder ønskelige tidspunkt for gravferder. Solister benyttes i stor grad, noe som er viktig. Flere organister i prostiet er imøtekommande og fremfører svært ofte de pårørendes musikkønsker på orgel.»

Alt tyder på at gravferdstjenesten i bispedømmet er svært solid, med godt samarbeid, solid faglig innsats og stor omtanke rundt de etterlattes situasjon.

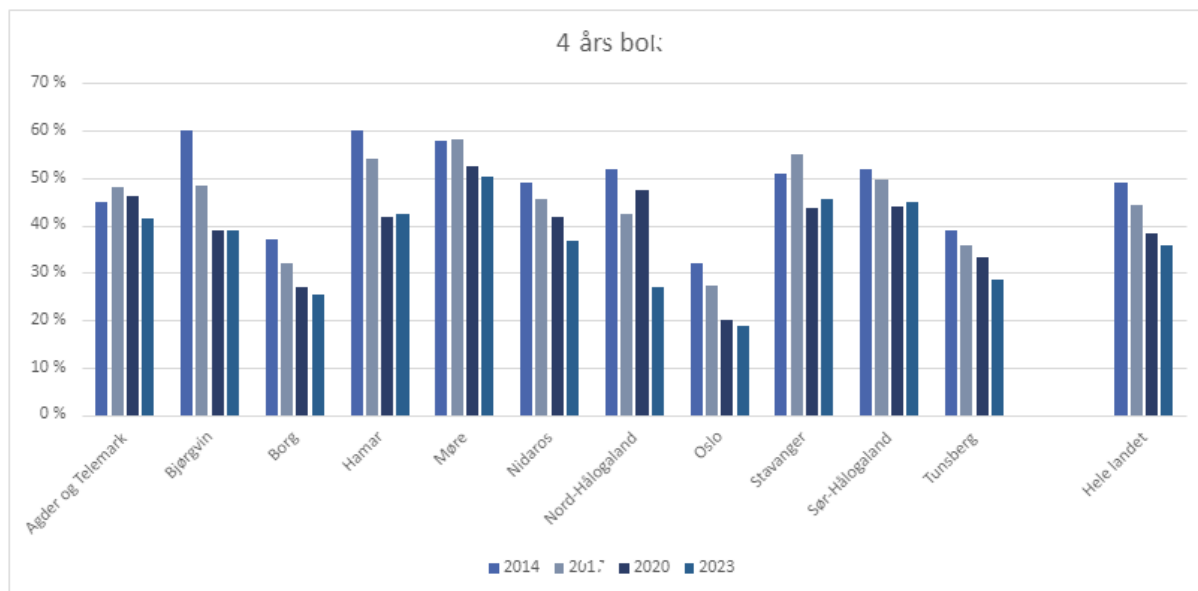
Barn og unge lærer om kirke og tro

2023	Oppdatert 19.02	Dåps- Sam- tale	4 årsbok	Bredde- tiltak rettet mot 6 år	Tårn- agent- helg	Lys Våken	Konfir- masjon	Etter konfir- asjon	TOTALT
Sør- Hålo- galand	Med- lemmer i mål- gruppe	1222	1044	978	627	1713	2840	1792	10216
	Deltakere	914	467	256	230	247	1609	134	3857
	Prosent	75 %	45 %	26 %	37 %	14 %	57 %	7 %	38 %

2023									
TOTALT	Målgruppe	25975	25725	24554	31727	3132 2	43503	2585 9	208665
	Deltakere	24834	9160	6390	6749	6161	32090	2601	87985
	Prosent	95,6 %	35,6 %	26,0 %	21,3 %	19,7 %	73,8 %	10,1 %	42,2 %

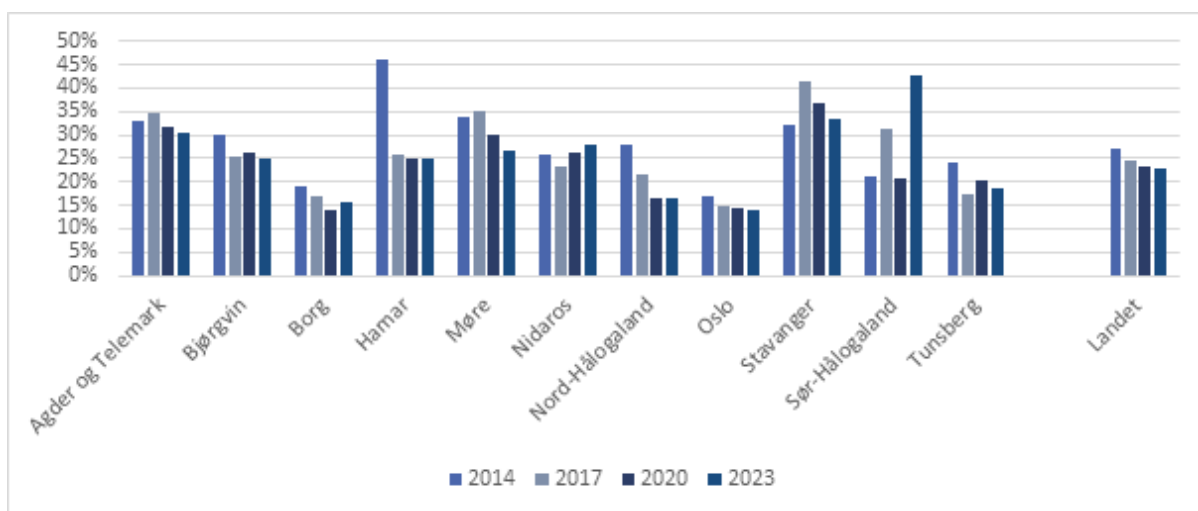
Det er med stor usikkerhet og mye forbehold vi viser til oppsummering fra årsrapporteringen for 2023, fordi det mangler tallmateriale fra så mange sokn. Kanskje kan en likevel se konturene av tendenser i bispedømmet vårt.

4-års bok-tiltaket står seg godt over tid, og sammenliknet med resten av landet kan det se ut som det har festet seg som en begivenhet nordlendingene gjerne markerer. Det fortelles om at familiene markerer 4-åringen med å invitere med faddere og slektninger til kirken den søndagen 4-åringen er invitert. Noe som er en tendens hos oss og i hele landet, er at der det arrangeres aktivitet i forkant av gudstjenesten er det færre barn som deltar. Det kan virke som om konkurransen med om tida til småbarnsfamiliene er skarp, og at soknene som legger tiltaket til en søndagsgudstjeneste har større sjanse for å nå 4-åringene.

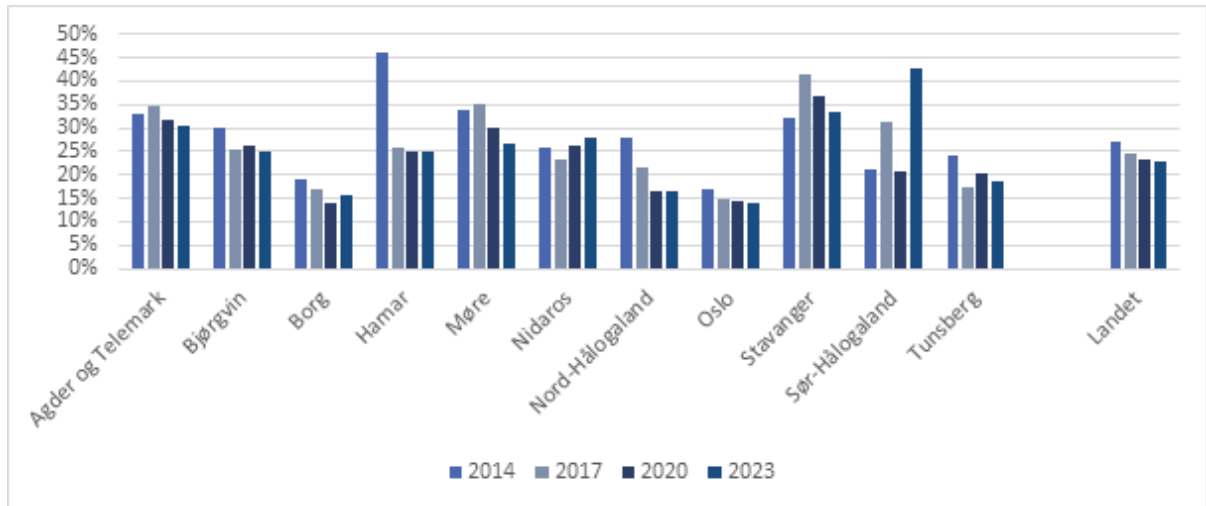
4-års bok. Fra rapportering trosopplæring

Tiltak for 6-åringene har også stigende kurve hos oss, men kan ikke sies å være et populært arrangement. Det er stor variasjon i hva aktiviteten består av, mange av soknene våre begrenser markeringen av 6-åringen til utdeling av bok, og skjer ofte på samme gudstjeneste som utdeling av 4-årsbok. Temaet for dette fasetiltaket er ellers skolestart og vennskap.

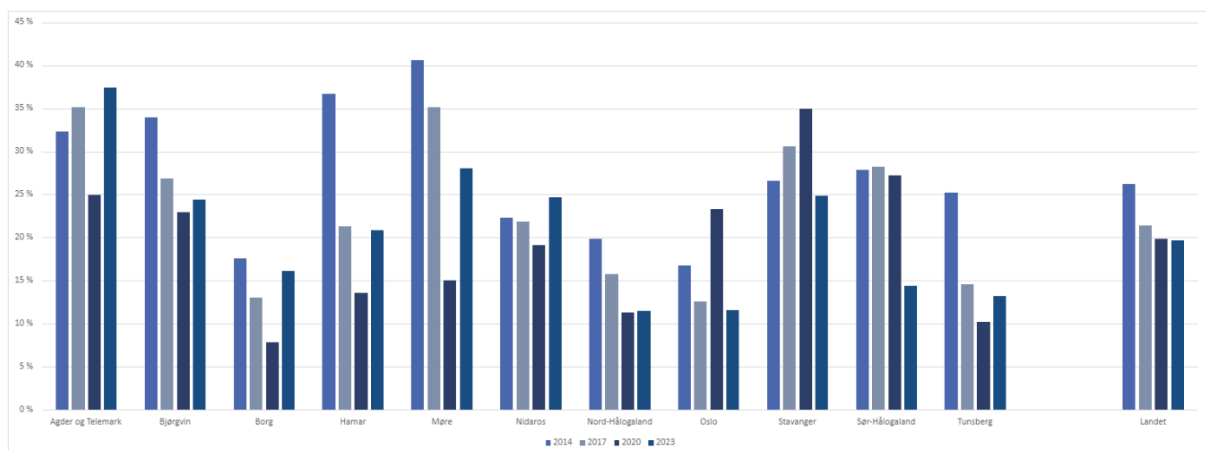

6-års-markering. Fra rapportering trosopplæring

Tårnagent-helg viser seg å ha et skikkelig oppsving dette året. Det ser ut til at akkurat denne aldersgruppen, 8–9-åringene er lettere å motivere for å komme når de blir inviterte. Det er uansett gledelig å registrere en oppgang.

Lys våken

Lys våken, fra rapportering trosopplæring

Deltakelsen på dette tiltaket som tradisjonelt har vært populært og godt innarbeid på landsbasis. Hos oss er det flere eksempel på menigheter som legger dette til andre tidspunkt enn 1. søndag i advent, og opplever at det ressursmessig og mht deltakelse er

smart. Innhold og tematikk blir da litt annerledes. Den relativt store andelen av menigheter som ikke rapporterer inn trosopplæringsaktivitetene byr igjen på feilmargin.

Det som virkelig er bekymringsfullt, er tallene for konfirmasjon hos oss. Her i trosopplæringsverktøyet er tallet ikke pent, og langt under kurven for landet generelt. Manglende rapportering slår nok inn her, for i innrapporterte tall i menighetenes årsstatistikk finner en deltakelse i en annen størrelsesorden: 73 %. Også her er det feilmargin, ettersom store by-sokn i skrivende stund ikke har levert tall (Domkirken og Drevja sokn) til statistikk. Nedgangen på bispedømmenivå er bekymringsfull på sikt, for om ikke veldig mange år vil det merkes på dåpstallene. En kan nok gå ut fra at konfirmanter som ikke er i kontakt med kirken som 15-åringer nok er mindre motivert for å melde inn egne barn til dåp.

Radetiketter	Summer av Antall medlemmer i målgruppen	Summer av Antall deltagere	
Sør-Hålogaland bispedømme	2122	1551	73 %
Totalsum	40929	31733	77,5 %

Deltakelse konfirmasjon Sør-Hålogaland bispedømme, kilde: Menighetsstatistikken.

I vårt bispedømme er det mange barnekor, og disse er sjelden lagt inn som tiltak i trosopplæringsplanene. Om en teller hvor mange barn som er med i kor, speider, barneklubb og andre kontinuerlige tiltak vil nok deltakertall på trosopplæring (punkttiltak + breddetiltak) se annerledes ut. [Kormiljøene i Domkirken i Bodø, i Gruben i Mo i Rana og i Narvik](#) er levende og utløser også mye frivillig-aktivitet. Kor og orgelklubber er dessuten eksempler på at kirken kan levere og aktivisere til kulturell egenproduksjon i lokalmiljøene.

Det vi vil er jo at kirken skal være et trygt og positivt sted for barn og unge, uavhengig om det er punktvis møtepunkter eller ukentlige, langsgående aktiviteter som kor og speider. Det er viktig å holde i gang faseprogrammets aktiviteter, og viktig å kunne tilby noe som tiker og går ukentlig, for dem som trenger det, selv om det kan se ut til at kirka taper i konkurranse med for eksempel idretten. I vårt bispedømme er det mange steder lagt til rette for tilbud rett etter skoletid. Måltid, leksehjelp og input på bibeltekster og høytider skjer også i disse settingene. Både i Bodø, Mosjøen og Brønnøysund finner en slike tiltak.

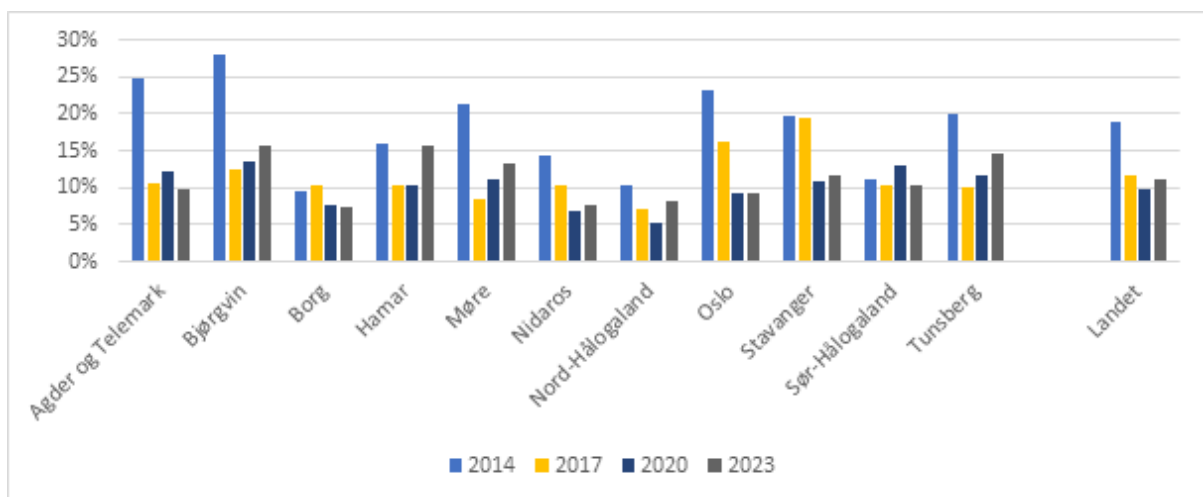
Tiltak rettet mot småbarnsfamilier og foreldre i barselsperioden er også populære. Noen steder er babysang godt besøkt, og oppfølging med knøttekor og lekegrupper gjerne i kombinasjon med et felles måltid slår godt an og er livskraftige tiltak både i bygda og i byen.

Oppslutning om trosopplæring over 5 år (dåpssamtale, 4-årsbok, 6-års-markering. Tårnagent, Lys våken, konfirmasjon, tiltak etter konfirmasjon)

	2019	2020	2021	2022	2023
Sør-Hålogaland	46%	49%	43%	36%	38%

Nasjonalt	36%	47%	37%	21%	37%
-----------	-----	-----	-----	-----	-----

Breddetiltak etter konfirmasjon har vært en utfordring for svært mange menigheter, også nasjonalt. Det er svært få som har dette i sine planer, og det er varierende hvilket innhold dette har. Der det er slike tiltak i planen, eksempelvis “myndighetsmarkering” er dette ofte avlyst før det er forsøkt gjennomført, eller avlyst pga manglende deltakelse. Det foregår ledertrening enkelte steder, MILK – i samarbeid med KFUK/ M og det viser seg at på sikt er deltakelse i dette rekrutterende til frivillighet, ungdomsdemokrati, og på sikt utdanning til kirkelige stillinger. Et 20-talls ungdommer hos oss har vært med på ledertrening i 2023.

Breddetiltak etter konfirmasjon. Trosopplæringsinnrapportering

1.2 Fremmer verdier som utfordrer og som bygger et godt samfunn for alle

1.2.1 Kirken deltar aktivt i samfunnsdebatten og på ulike arenaer i det offentlige rom

På grunn av at vi har vært i en prosess rundt valg av ny biskop i store deler av 2023 har det ikke vært like naturlig for den da fungerende biskopen å ta plass i mediebildet. Biskopen har likevel vært en del av offentligheten med tilsvar i debatter, deltakelse ved lokale og regionale tilstelninger og der det ellers har vært naturlig.

På nyåret ble det som forventet presseoppmerksomhet, både lokalt og nasjonalt da det ble kjent at biskop Ann-Helen ville gå av ved fylte 67, samt at det ble en del tilsvarende synlighet rundt hennes avskjedsgudstjeneste/ -helg 3. og 4. juni.

I forbindelse med fremleggingen av Sannhets- og forsoningskomiteens rapport var daværende fungerende biskop Svein en del av preses' reisefølge til Hamarøy, Drag og Tysfjord. Gjennom møter med media, filmvisninger, paneldebatter med mer fikk fungerende biskop en synlig plass.

Da valget av ny biskop var avgjort ble det naturlig nok en god del både lokal, regional og nasjonal medieomtale. Vigslingen 19. november ble sendt direkte på NRK tv, og biskopen ble invitert i NRK P1 flere ganger de påfølgende dagene.

Gjennom året har også biskopens podkast Valle og Eidner, *fin imella ælingan* vært aktiv. I 2023 ble det spilt inn sju episoder med både kjente og ikke fullt så kjente gjester, der de snakker om livet og alt mellom himmel og jord.

Det har vært flere solidaritetsmarkeringer for situasjonen på Gaza og biskopen har vært aktivt til stede og holdt appell. 2. juledag ble det arrangert fakkeltog og Bodø domkirke gjort tilgjengelig for en større solidaritetskonsert for Gaza.

Flere av prostene har også økt sitt engasjement inn mot media, i form av pressetips og dialog. Dette har resultert i at vi har nådd bedre ut med informasjon om aktiviteter, særlig i forbindelse med drop-in-dåp, drop-in-bryllup som fikk god plass i lokalaviser og hos NRK Nordland. I to år fremover vil NRK tilby tv-sendte gudstjenester fra Bodø domkirke, og som nevnt ble vigslingsgudstjenesten direktesendt som et resultat av denne avtalen.

Utover dette kan man fremheve Nord-Helgeland, der prosten har gjort gode avtaler med lokalavisen som jevnlig tar inn kronikker fra ham på trykk.

Sør-Hålogaland bispedømme er per i dag synlig på Facebook, Instagram, LinkedIn, YouTube i tillegg til egen nettside og rekrutteringsside på kirkejobb.no.

I forbindelse med at vi har flere stillinger ledig jobbes det stadig med rekruttering, gjennom utdanningsmesser, besøk på utdanningsinstitusjoner og andre aktiviteter som bidrar til å øke oppmerksomheten rundt å jobbe i Den norske kirke.

Vi vurderer fortløpende flere nye plattformer der vi kan møte medarbeidere og medlemmer med aktuell informasjon og inspirerende tema, som for eksempel nyhetsbrev, andre sosiale media, rekrutteringskanaler ol.

Gode historier om deltakelse i samfunnsdebatten:

Fakkeltog og appell – Dette postet vi, sammen med bilder, på Facebook 26. desember 2023: «En fantastisk flott og rørende solidaritetsmarkering for Fred i Gaza er gjennomført i Bodø i dag. Først med mer enn tusen deltakere i fakkeltog gjennom Bodø sentrum, deretter en stjernespekket konsert i en stappe full [Bodø Domkirke](#). Takk til [Palestinakomiteen Bodø](#) for initiativ, takk til alle som bidro og takk til alle som deltok 🕊️❤️🏰🕯️🎵»

1.2.2 Kirken samhandler med ulike tros- og livssynssamfunn

Mange steder i bispedømmet er det kontakt mellom ulike kristne kirkesamfunn og grupperinger. Økumeniske gudstjenester i Reine og Svolvær, i Bø og i Bodø. I Mosjøen har Kristent lederforum en lang og solid historie med å møtes på tvers, og samarbeide om diakonale tiltak og andre fellesoppgaver. Bodø dialogforum er så langt eneste formelle samarbeidsarena mellom ulike tros- og livssynsgrupper.

Høsten 2023 var forumet medarrangør for et åpent møte om det livssynsåpne samfunn, der Sturla Stålsett var gjest. Uformell kontakt med ulike livssynsgrupper finnes flere steder, og særlig er den kirkelige tjenesten ved Nordland fengsel (fengselsdiakon) og Nord Universitet (studentprest) aktive. Sykehusprest-tjenesten ved Nordlandssykehuset har også et tydelig dialogfokus, og samarbeider med mange ulike livssynsorganisasjoner om samtaltjenesten ved sykehuset.

1.3 Styrker gjennom sin organisering en levende og nærværende folkekirke

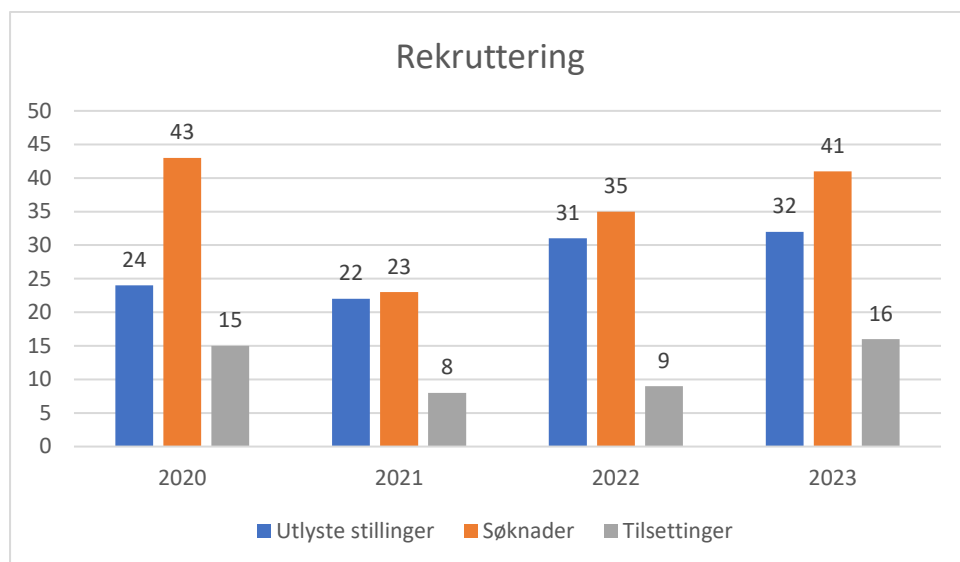
1.3.1 Rekruttering til kirkelige stillinger styrkes

I 2023 har bispedømmet hatt flere tilsettinger enn de forrige to årene, det har også vært flere søkere både totalt i bispedømmet og per stilling. På tross av flere tilsettinger har bispedømmet gjennom året hatt mellom 15 og 22 ledige prestestillinger. Ledige stillinger er fordelt på de fleste prostiene, men ett av prostiene har hatt 40 % ledighet gjennom hele året. Selv om vakansen tidvis er stor i bispedømmet jobbes det godt med å finne alternative løsninger. Rekrutteringsarbeidet har fokus på kvalitet.

En del av ledigheten ivaretas av prester som bidrar utover eget / egne sokn, resten ivaretas av vikarer og enkelttjenester. Vikartilgangen har vært god, og proster har jobbet aktivt for å

finne gode løsninger. Viktigheten med å ha gode relasjoner, og opprettholde kontakt med pensjonerte prester og vikarer er helt nødvendig for å få levert gode tjenester til menighetene.

Tabellen under viser en økning i antall utlyste stillinger, og også i antall søkere. Det må merkes at antall søkere også inneholder ukvalifiserte søkere. Disse blir kontaktet dersom HR vurderer de som aktuell for enten vikariat nå, eller mulig PUU.

Statistikk fra eget bispedømme

Bispedømmerådet har behandlet 16 tilsettingssaker, der 14 søkere ble tilsatt.

Det har stor betydning med fast prest i alle menighetsråd. Bispedømmerådet har innført faste satser for prester som ivaretar menighetsråd utover sine egne.

Vi har i 2023 hatt flere som har vært vikar under utdanning, og var ferdig utdannet i juni. Fire av disse ble tilsatt i vårt bispedømme etter endt utdanning. Bispedømmerådet har tilsatt en Prest Under Utdanning (PUU), og har mot slutten av året lyst ut flere PUU-stillinger. Disse stillingene er har vært, og er rekrutterende for bispedømmet, og vi ser at det må gjøres gode vurderinger i forhold til hvilke stillinger som kan lyses ut som PUU.

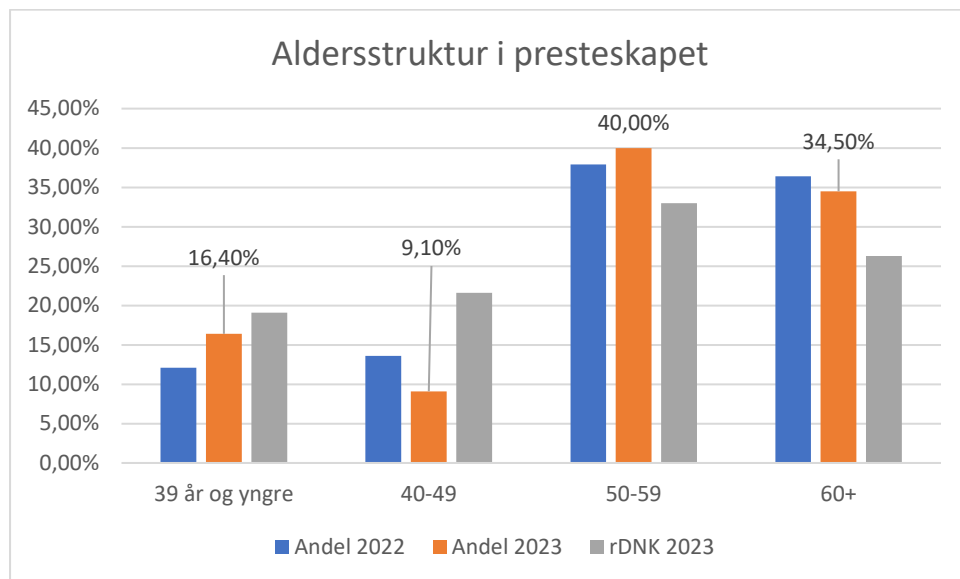
For at flere skal ta kirkelig utdanning ser vi at det er et informasjonsbehov til samfunnet om hvilke yrker og muligheter kirken har. Det har vært deltagelse på yrkesmesser i flere deler av bispedømmet også dette året. Sist i 2022 ble det lansert en digital annonse for bispedømmet målrettet til de som ønsker å ta utdanning til kirkelige stillinger, faste pretestillinger og vikarer. Dette ble godt mottatt og bispedømmet ble kontaktet av flere mulige kandidater for alle kategorier vi annonserte etter. Henvendelser og kontakter ble utført i 2023.

Et av de viktige tiltakene innenfor arbeidet med rekruttering er besøk på studiestedene, noe som også ble gjennomført i 2023. God informasjon om sommervikariat, der studenter som er tidlig i studieløpet kan «gå på topp» og lære av en erfaren prest er et godt tiltak.

Høsten 2023 ble det nedsatt et partssammensatt rekrutteringsutvalg i bispedømmet, der målet for utvalget er å ha nok og riktig bemanning.

Bispedømmet har fremdeles en del gode presteboliger der boligmarkedet er krevende, og flere boliger leies kun med formål om å bosette vikarer i perioder. Dette har vist seg å være nyttig og kostnadsbærende.

Det er en utfordring at bispedømmet har en høy aldersstruktur i presteskapet. Tabellen nedenfor viser at det er en ubalanse i aldersstrukturen og det er viktig at det også rekrutteres inn unge medarbeidere. Det jobbes godt for å få ansatte til å stå lenge i stilling.

1.3.3 Kompetanseutvikling styrkes

E-læringsplattformen er et viktig bidrag til videre utvikling av ansatte i bispedømmet. Det utvikles stadig nye kurs, men det er fremdeles nødvendig at ledelsen tar tak i muligheten, og også pålegger eller melder ansatte på kurs. I enkelte prosti meldes det at det er positivt å kunne se enkelte kurs sammen på samlinger eller møter, og få til en dialog og refleksjon i etterkant.

Bispedømmet benytter en del vikarer i beredskap, og disse skal gjennomføre beredskapskurset i forkant av tiltredelse. Det er ønskelig med større aktivitet rundt E-læringsplattformen, og det må stilles større krav til selvlæring for den enkelte. Dette tas opp som tema på enkelte prostemøter, i RAMU og i kontaktmøter.

I 2023 har proster, biskop og stiftsdirektør gjennomført lederutvikling med nordnorsk lederutvikling (NNL). Tilbakemeldingen er at dette har vært nyttig og utviklende i forhold til bedre ledelse. HR-sjef deltok på Kas lederkurs i 2023.

Regionalt etterutdanningsutvalg REU i bispedømmet har også i 2023 delt ut budsjetterte midler. Det er stor variasjon i søknader, men utvalget kan gjerne ønske at flere søker REU-midler.

I 2023 søkte ti prester studiestøtte gjennom Regionalt etterutdanningsutvalg REU, 8 gjaldt etterutdanningsstilbud ved studiesteder, syv av disse ble innvilget.

I tillegg fortsatte to prester Arbeidsveileder-utdanningen påbegynt i 2022.

I alt tolv kirkelig ansatte, av dem ti egne ansatte, ble tatt opp til VIDs kurs Fornorskning, sannhetssøking og historisk rettferdighet, med start 2024.

Det arbeides med kompetanseplan for bispedømmet, som ventelig ferdigstilles i 2024.

Digitalt kurs i læringsplattformen for «sannhet og forsoning» er obligatorisk for alle ansatte.

Flere kompetansetiltak for øvrige kirkelige yrkesgrupper og folkevalgte er gjennomført:

- Studiereise for kirkemusikere, med tema barnekor, babysalmesang m.m. 15 deltakere
- Fagsamling for konfirmantlærere fra alle yrkesgrupper, Helgeland og Nordfylket ca 70 deltakere
- Fagdag om ungdom og sosiale medier, samarbeid m Nord universitet og Nordlandssykehuset
- OU-dag ble gjennomført i oktober, der foredragsholdere fra KA og PF var invitert, med deltakere fra ledelse og tillitsvalgte i alle prosti.
- kurs for samtlige menighetsråd i bispedømmet. Ansatte på bispedømmekontoret bidro.

I februar var det nasjonal fagdag i LIM (Likestilling, inkludering og mangfold), der flere av ledelsen og vernetjenesten i bispedømmet deltok digitalt.

I tillegg til at ansatte kan søke om kortere kurs, gjennomføres det HMS-dag, samlinger for prostesekretærer som gjennomføres både digitalt og fysisk, samling for stiftspraksiskandidater.

På prostiplan organiserer prostene jevnlig fagsamlinger for prestene, og involverer i økende grad også samarbeid med de øvrige kirkelige yrkesgruppene.

2. Kirken er der livet leves

2.1 Kunst og kultur¹

Kirkemusikk- og kulturfeltet er et viktig satsningsområde for bispedømmrådet, og gjennom prioriterte arbeidsoppgaver for kulturrådgiveren, tilskuddsordninger og involvering i BODØ2024 hadde vi en aktiv tilnærming til dette i 2023. Statistikken viser noe nedgang i antall barnekor (16,98 %), samt nedgang i antall kormedlemmer (12,63 % i barnekor og 3,95 % i voksenkor) fra 2022 til 2023, noe vi er bekymret over, og må gripe fatt i i vårt videre arbeid. Korvirksomheten er en viktig arena blant annet for gode opplevelser i kirken, for å bidra til aktiv involvering i gudstjenesten, for å opprettholde kirkesangen og for å rekruttere barn og unge til å velge en kirkefaglig yrkesvei. En gladnyhet er imidlertid at kantoren i Gruben menighet fikk tildelt Rana kommunes kulturpris 2023 for sitt utrettelige arbeid med barnekor over mange år.

For å følge opp kirkemusikerne arrangerte bispedømmet en studietur til Danmark i samarbeid med Kirkemusikksenter nord. Her deltok 19 kirkemusikere som fikk oppleve orgelkonserter i København, barnekorøvelse med Pia Boysen på Barnekorakademiet, omvisning på Kirkemusikskolen i Løgumkloster, gudstjenester og tidebønner, besøk på Marcussen Orgelfabrik, orgeleksursjoner og flere faglige foredrag underveis. Dette var første gang de ble tilbudt en studietur i regi av Sør-Hålogaland bispedømme, noe som falt i svært god jord.

Opp mot BODØ2024 som europeisk kulturhovedstad har bispedømmet frigjort deler av kulturrådgiverens stilling til å være prosjektleder for ARCTICulations of Faith. Dette er et delprosjekt under BODØ2024 som gjennom ulike kunst- og kulturuttrykk skal vise hvordan tro og religion har hatt betydning for livsbetingelsene til mennesker her nord. Ca. 20 ulike prosjekter vil i løpet av 2024 bli realisert som en del av ARCTICulations of Faith-programmet, og mange av dem har direkte tilknytning til menigheter i vårt bispedømme; Mosjøen, Vega, Brønnøysund, Røst, Svolvær, Kabelvåg, Sortland, Bø (Vesterålen) og Bodø. (Se mer om programmet her: <https://kin.no/Faith-programmet-2024>).

¹ Det er verdt å gjøre oppmerksom på at to av de mest aktive kulturmenighetene i vårt bispedømme ikke har levert årsstatistikk for 2023. Det gjelder Gildeskål menighet og Bodø domkirkes menighet. Dette har helt klart innvirkning på våre tall, både når det gjelder kulturarrangementer og antal kor/kormedlemmer.

2.1.1 Flere deltakere på konserter og kulturarrangement

Antall konserter/kulturarrangement						Antall deltakere					
2019	2020	2021	2022	2023	Endring i prosent	2019	2020	2021	2022	2023	Endring i prosent
753	338	383	511	564	10,4 %	93 496	21 178	27 248	52 721	53389	1,3 %

I 2023 var det en klar økning i antall konserter og kulturarrangementer i kirkene (10,4 %), samt noe økning i publikumstall (1,3 %). Det hele bildet vises ikke her, på grunn av manglende rapportering innen fristen til Kirkerådet.

Av de kulturarrangementer som er meldt inn i statistikken i tide, er 302 i egen regi og 262 i andres regi. Dette vitner om stor egenaktivitet i menighetene, samtidig som eksterne utøvere og kulturaktører er kjærkomne bidrag til gode kultur- og konsertopplevelser.

I Indre Helgeland prosti viser utviklingen av Mo kirkemusikkfestival (startet i 2015) stadig større publikumsoppslutning med en fin kombinasjon mellom egne og eksterne krefter. I Rana samarbeider også kirken med Nordland teater i forbindelse med Vinterlysfestivalen. I Narvik ble endelig Bachs Juleoratorium gjennomført, opprinnelig planlagt under koronapandemien. Dette var et samarbeid over bispedømmegrensene mellom Narvik

kirkekor, Musikk i Nordland og Vox Arctica (Harstad). I Alstahaug kirke er de ukentlige lunsjkonserterne blitt en suksess. I Lofoten er det tett samarbeid med Lofoten Internasjonale kammermusikkfest, og i desember arrangeres det "Lys i mørketia"-konserter med lokale kor, korps og solister, som er godt besøkt.

2.1.2 Styrke og fornye kirkelig kulturarv nasjonalt og lokalt

Vi jobber fremdeles tett sammen med Gildeskål kommune for å få i havn godkjenning av Hålogalandsleia mellom Trondenes og Nidaros. Det har tatt tid å få dette arbeidet godt forankret hos de 17 aktuelle nøkkelstedene i bispedømmet vårt, og søknadsprosessen har tatt lengre tid enn forventet. Den ble i januar 2024 oversendt til Nordland fylkeskommune for behandling, før den sendes videre til Nasjonalt pilegrimssenter. Hva som skjer videre med pilegrimssatsingen hos oss vil være avhengig av hvorvidt søknaden blir godkjent eller ikke. Nøkkelstedene vil få en tydeligere forpliktelse for å holde kirker åpne og for å bidra til aktiviteter i sommerhalvåret. Statistikken viser til en liten nedgang i antall åpne kirker, men ettersom vi vet at Bodø domkirke og Gildeskål kirke opererer med åpne kirker, vil denne kurven i realiteten gi et positivt resultat.

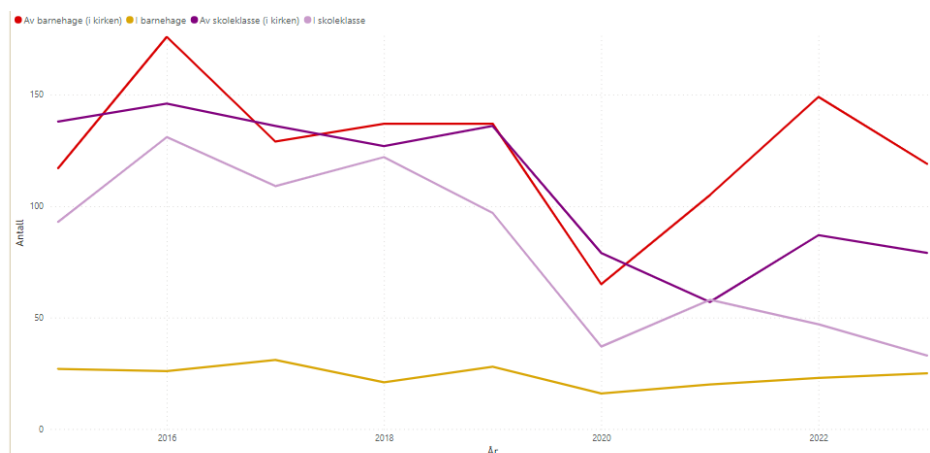
Åpne kirker er imidlertid et felt, der vi er helt avhengige av fellesrådenes engasjement. Kanskje burde vi også satse mer på frivillig innsats for å kunne holde flere kirker åpne og vise at alle er velkommen til å være i Guds hus.

Antall sokn med åpen kirke						Totalt antall dager med åpen kirke					
2019	2020	2021	2022	2023	Endring i prosent	2019	2020	2021	2022	2023	Endring i prosent
48	44	56	44	43	-2,20 %	2 497	1 063	872	1 651	1600	-3 %

2.1.3 Skoler og andre aktører formidler kulturarven i kirken

Skole-kirkesamarbeid skjer fortsatt. Det som rapporteres har nedadgående kurver, dessverre, selv om en må ta høyde for usikkerhet mht dårlig innrapportering. Skolegudstjenester blir fortsatt arrangert og er en fin arena for samarbeid og for elever og lærere til å delta med kulturinnslag. Kontaktpunktene er mange rundt høytidene, særlig populære er julevandringene for barnehager. Noen sokn har et utstrakt samarbeid med grunnskolen, kurset Vandring gjennom Bibelen med påfølgende bibelutdeling i søndagens gudstjeneste er vellykket, og er samtidig en døråpner for kirkens arbeid med kontinuerlig arbeid og punkttiltak. Verdien av relasjonene som bygges og velviljen som skapes når kirken tilbyr bidrag til skolens egen måloppnåelse skal vi ikke tenke smått om. Fag som norsk, musikk, kunst og håndverk, matematikk, historie/ samfunnsfag har emner og kompetansemål som kirken kan by på innhold og kompetanse til, samt det fagovergripende temaet Livsmestring, som det kan utvikles kontaktpunkter rundt. Eksempel på dette kan

være samtaletilbud rettet mot videregående elever i Hamarøy. Det har vært gode tradisjoner på dette litt tilbake i tid.

Antall besøk fordelt på type besøk. Tall fra menighetens årsstatistikk.

2.2.1 Flere menigheter med diakonal satsing

I 2023 er det 43 sokn med diakonal betjening, som utgjør 52% av soknene i Sør-Hålogaland. Alle prostier unntatt Nord-Helgeland har diakonstilling. Av ansatte i diakonstilling er det pr idag 37,5 % som er vigslet. Det var 1 diakonvigsling i 2023. Ved utgangen av 2023 er det 3 vakante stillinger. Det oppleves vanskeligere å rekruttere diakoner / diakoniarbeidere i stillinger enn før.

Det er en stor utfordring at menigheter sliter med egenfinansiering av diakonstillingene på grunn av dårlig kommuneøkonomi. Flere diakoner jobber med trosopplæring, og vi ser at fellesråd ønsker å bruke trosopplæringsmidler til egenfinansiering av diakonstillingen for å beholde stillingen. Dette vil i neste runde resultere i færre utadrettede stillinger lokalt. Etter tilbakemelding fra Kirkerådet er imidlertid bispedømmerådet tydelige på at kommunal egenfinansiering for diakonstillinger er et krav. Dette er noe vi følger opp i dialogen med fellesrådene i forbindelse med årlig rapportering.

Arbeidsveiledning ABV tilbys diakoner og enkelte diakoniarbeidere, men tilbudet brukes ikke i stor grad.

Sør- og Nord Hålogaland, KUN/VID arrangerte i 2022 et vekttallsskurs i "Sjelesorg i flerkulturelle kontekster" for diakoner og diakoniarbeidere. Dette resulterte i økt oppmerksomhet på sjelesorg og samtale. Det er opprettet "Kirkens samtalejeneste" i Bodø som er en bookingtjeneste der folk kan booke time for samtale hos diakon/prest. Konseptet har vakt interesse andre steder i landet også

Gode historier fra diakoni:

Samtaler – Det er flere samtaletilbud der prest og diakon samarbeider: Susepraten i Valnesfjord, "Kirkens samtalejeneste" i Bodø, grillhytte med samtale i Sørfold, sorg og likemannsgruppe i Ballangen i samarbeid kommune / kirke.

Andre tiltak – Turgruppe er opprettet i Innstranden der folk møtes, sjelesorgseminar i Lofoten, demens kor i Rana, Hadsel og Meløy der diakonene er involvert.

2.2.2 Kirken fremmer menneskeverd, fred, menneskerettigheter og vern om skaperverket

Sør-Hålogaland har 38 Grønne menigheter, det har tilkommet en ny Grønn menighet i 2023. Det er et mål at vi skal øke antallet, men den største utfordringen at flere menigheter ikke er klar over at de har status som Grønn menighet, og ikke følger opp.

Det arrangeres Skaperverkets dag og friluftsgudstjenester i mange menigheter. "På grensen til samarbeid" der Fauske og Sørfold arrangerer Skaperverkets dag på kommunegrensen. Klimakonfirmantene i Hemnes har i en årrekke hatt årlig tur til Svartisen for å se hvor mye isen har trukket seg tilbake. Brønnøy har trosopplæringsprosjekt "Jordvenn" og "Guds hage i nord" med vekt på barn og unges forhold til skaperverket.

2.2.3. Den norske kirkes utslipp og miljøbelastning reduseres

Ansatte i bispedømmet fikk i løpet av 2023 egen profil hos reisebyrået G-travel. Dette skal sikre god informasjon om reiseaktivitet i forhold med fly, tog og hotell. I et krav om reduksjon av CO2 vil dette være til hjelp. Bilbruk registreres ikke samlet. Bispedømmerådet ser positivt på og er stolte over kirkens miljøprofil, men ser også en del utfordringer med å redusere fremtidig reisevirksomhet i forhold til kravene.

For å kunne drive folkekirke i bispedømmet vil det være behov for utstrakt bruk av både bil, fly og båttransport også i tiden fremover, men det gjøres vurderinger i forhold til alternative løsninger for reise. Flere møter, intervjuer og samlinger gjennomføres nå digitalt. I 2023 ble RAMU, REU og kontaktmøter også gjennomført digitalt, men vi ser at ett av disse møtene med fordel kan være fysisk. Møter med styret for kirkevergelaget ble gjennomført på Teams dersom styret ikke hadde andre samlinger i Bodø som gjorde at de allerede var fysisk på plass. Bispedømmekontoret planlegger også for 2024 og ha ytterligere møter, samlinger, opplæringer og en del ABV på Teams. Vi ser at det er en verdi av å kunne møtes i enkelte settinger, men dette blir mer unntak enn regelen.

Partssammensatt utvalg som jobber med «grønt arbeidsgiveri» skal bidra til at bispedømmet ser på muligheter utover reduksjon av CO2, og komme med forslag som totalt skal bidra til at vi reduserer miljøavtrykket fremover. Utvalget rapporterer til RAMU. I 2023 fikk utvalget i stand en regional avtale der våre ansatte kan skrive passasjertillegg også for andre enn ansatte i rDnk.

Vestvågøy kirkelige fellesråd har fått midler fra Kirkerådet og bispedømmet for å gjennomføre et prosjekt for å teste ut mulighet for bruk av EL-bil i daglig drift. Prosjektgruppen er sammensatt fra begge arbeidsgiverlinjene. For SHD er det viktig at prest i beredskap skal kunne benytte EL-bil. Det er et forbehold om at denne bilen benyttes til samkjøring til kirkelige handlinger.

Bispedømmekontoret er Miljøfyrtårnsertifisert. Det er en årlig gjennomgang av kontorets miljøprofil, og forbedringer tas underveis. Bispedømmekontoret skal re-sertifiseres i 2024, og det stilles spørsmål om betydningen har ønskelig effekt. Dette må vurderes.

2.3 Samhandler med organisasjonslivet, andre tros- og kirkesamfunn og offentlige, private og ideelle aktører

2.3.1 Samarbeid menighet og misjon styrkes

I menighetenes årsstatistikk oppgir 65 menigheter at de har én eller flere misjonsavtaler i SMM (Samarbeidsrådet menighet og misjon) – dette utgjør 78 % av menighetene. I tillegg kommer enkeltavtaler i menighetene utenom SMM-arbeidet –13 avtaler. Misjonsrådgiver har tett dialog og årlige møter med alle misjonsorganisasjonene nasjonalt og regionalt om oppfølging av avtaler. Spesielt viktig er det å få på plass et felles system med avtaleperioder og kontaktpersoner, da dette varierer veldig hos de ulike misjonsorganisasjonene.

Misjon og globalt arbeid synliggjøres i gudstjenester i kirkeåret og enkelte prostier har fast årlig misjonsgudstjeneste. Sør-Hålogaland bispedømme har et aktivt SMM-utvalg.

Blant flere tiltak som utvalget stod bak er misjonshelg for bispedømmet, i samarbeid med NMS Helgeland. Her deltok medlemmer fra de fleste SMM-organisasjonene og kirkelige ansatte, der de fleste var menn.

SMM-utvalget arrangerte også misjonsaksjonen «Sammen som kirke i hele verden». Seks menigheter var registrert, dette var en reduksjon med ti menigheter fra 2022. Det er antagelig en underrapportering her. Flere hadde økt oppmerksomhet rundt misjon / internasjonalt arbeid uten å delta. SMM-utvalgets årlige misjonsgudstjeneste i samarbeid med domkirken ble utsatt til 2024 pga mye annen aktivitet høsten 2024.

SMM-utvalget jobber for å få større oppmerksomhet på misjon inn i trosopplæringen og konfirmanterarbeid. Det er også større muligheter for å bruke misjonsprosjektet mer kreativt i gudstjenesten.

Gruben menighet har fått nasjonale trosopplæringsmidler for å arrangere kvelder om misjon for konfirmanter. Skjerstad/ Misvær hadde et større innspillingsprosjekt “Musikalsk brobygging” i samarbeid med Himalpartner der to ungdommer fra Bodø reiste til Nepal for å være med i et prosjekt om sang og musikk. Deretter bidro de på en større nasjonal juleinnspilling, “Jul i Kathmandu” med konsert fra Misvær kirke der lokale kor deltok. Rønvik menighet har igangsatt et større prosjekt med vekt på ungdom og misjon. Det planlegges å sende konfirmanter til deres vennskapsmenighet i Estland i 2024.

I bispedømmet er det kun Skjerstad / Misvær som har aktiv vennskapsavtale, med Beit Sahour i Betlehem.

Prosterapportene viser at Kirkens Nødhjelp fortsatt har en sterk posisjon. Juleofferet har gått noe ned. Omlegging til digital fasteaksjon ga en nedgang i bispedømmet fra kr 1.253.334 i 2020 til kr 1.025.153 i 2021, en nedgang på 18 %. I 2022 økte tallene til kr 1.552.331 en økning på 44 %. Dette kan også ha sammenheng med at krigen i Ukraina brøt ut i samme tidspunkt. Historikk for kommuner og fylker i 2022 og 2023 vil ikke vises på grunn av kommune- og fylkesoppløsningen som ble gjennomført 01.01.24. Resultater for de enkelte menigheter finnes på Fasteaksjonen – Gi et liv med vann!

2.3.2 Den norske kirke synliggjør sin tilhørighet til den verdensvide kirke

Gjennom Samarbeidsrådet for kristne kirker i Barentsområdet (SKKB) deltar Sør-Hålogaland bispedømme i et viktig økumenisk arbeid hvor samiske spørsmål,

klimaspørsmål i nord og utveksling av kultur og ungdomssamarbeid er viktige bestanddeler. I dette arbeidet har lutherske, finsk ortodokse og russisk ortodokse kirker fra Sverige, Norge, Finland og Russland vært representert.

Da krigen brøt ut vedtok medlemsstiftene i SKKB å sette all kontakt med kirkene på russisk på vent (den russisk ortodokse kirke og ingermanlandske kirke) t.o.m 2024.

Det skal tas stilling til om samarbeidet skal fortsette og i hvilken form. I mellomtiden samarbeider Finlands ortodokse kirke og de lutherske medlemsstiftene i Sverige, Finland og Norge, uten russisk deltakelse, under navnet Nordkalottens kirkelige nettverk. I denne perioden jobber nettverket blant annet med fokus på kirkens arbeid i nord, urfolksspørsmål, miljø og klima, fredsarbeid, pilegrim, barn og unges deltakelse i kirken. Det har vært arrangert årlige samlinger med biskopene til stede, og i 2023 var det samarbeidsmøte med de samisk kirkelige rådene i Finland, Sverige og Norge med fokus på Sannhets og forsoningsarbeidet.

Nordkalotten kirkelige nettverk var også invitert som programansvarlig på 2 dagers møte med BarentsRegional Council der ambassadører fra 11 land deltok for å høre om kirkens arbeid i nord ifht samarbeid med Russland. Vi erfarer at kirken blir sett på som en viktig aktør i folk til folk-samarbeidet, og i samarbeid når den politiske situasjonen er spent.

2.3.3. Barne- og ungdomsorganisasjonene deltar inn i menighetene

KFUK – KFUM inkl speiderne, Søndagsskoleforbundet, Kirkens bymisjon og Ung kirkesang er eksempel på organisasjoner som driver godt barne- og ungdomsarbeid i menighetene rundt i bispedømmet. De fleste av disse får støtte fra tilskuddsmidler kanalisert gjennom bispedømmet, og driver langsiktige og gode tilbud for barn og unge. Både Ung kirkesang, speiderne og Kfuk-Kfum ellers driver egen lederutvikling og sørger for barn og unges medvirkning i arbeidet sitt. Ungdomsklubben Lime på Sømna driver i samarbeid med kommunen og et annet kirkesamfunn på stedet, og er et godt eksempel på at det er vellykket å være flere aktører inne rundt et tilbud. Samarbeidet med barne – og ungdomsorganisasjoner er organisert og avtalefestet i plattformen Kirkens unge, og lokalt vil det være mye å hente på å ha samarbeidsforum der aktuelle foreninger og lag inviteres med. Kanskje bør en for fremtiden ha et videre blick på dette og invitere med organisasjoner og lag utenfor kirken.

3. Kirken er mer for flere

3.1 Gir tilhørighet og skaper gode møteplasser og fellesskap fysisk og digitalt

3.1.1 Kirkens digitale nærvær øker

Den digitale kompetansen ute i menighetene er fremdeles uoversiktlig. Den fremstår tilfeldig, ut fra hvilke ressurser som allerede finnes i menigheten, og ikke et resultat av målrettet rekruttering eller kompetanseheving. Det må likevel sies at noen har hatt stor

digital aktivitet og er fornøyde med det. Det er en utfordring å kartlegge hvem som har ansvar for den digitale kommunikasjonen hos de forskjellige menighetene, men vi gir ikke opp å få det på plass slik at vi kan utveksle informasjon, kurse og avdekke hvilke behov de forskjellige har.

Interessen for digitale sendinger som vi så tidligere har avtatt. Kirkelige handlinger som strømming av gravferd skjer nå kun unntaksvis.

Valg

For første gang fikk vi muligheten til å delta digitalt ved valg av bispedømmeråd og menighetsråd. En lav deltakelse fra vårt bispedømme kan være et resultat av at valget kom i samme periode som biskopvalget og at budskapene og fristene nok ble for like.

Skjerikirken.no

Som nevnt prøver vi å få menighetene til å bruke skjerikirken.no. Både for å samle kommunikasjonen i en kanal som jevnlig markedsføres av Kirkerådet, men også fordi vi ser at riktig bruk av appen vil gjøre markedsføringsjobben både enklere, mer målrettet og mindre tidkrevende. Arrangement som ligger i skjerikirken.no kan for eksempel enkelt deles på Facebook.

Facebook er fremdeles en betydelig kanal for å få ut budskap om de forskjellige tilbudene menighetene har og for å spre litt entusiasme gjennom å dele gode historier og gi anerkjennelse til de som er kreative og flinke til å dele.

Bruk av hjemmeside er en viktig kanal for å nå ut med informasjon, særlig til ansatte og frivillige i menighetene. Rekrutteringsmateriell, kontaktinfo, informasjon om tilskudd, prosjektinfo og generell informasjon er typiske tema som etterspørres digitalt.

3.1.2. Universell utforming av og i kirken styrkes

Her ser vi mange kreative tiltak, både i store og små sokn. Det ser ut til å være et økt engasjement for å skape gode rom å være sammen i, for ulike grupper. Sørfold menighet har flere tiltak, både praktisk med universelt utformet lystennested og med kreativ bruk av menighetslokaler og uteområde. Flere sokn samarbeider om julespill i Vågan kirke for mennesker med utfordringer – svært populært. I Brønnøy feiret speidergruppen 'De makalause' 25 år i 2023, og er fortsatt et kraftsenter i menighetslivet. I Rana vokser tiltaket Hver gang vi møtes i omfang. Et godt samarbeid med ansatte ved boligene der beboere med ulike funksjons-variasjoner bor. Samarbeidet oppleves som faglig berikende for både kirken og kommunen.

3.1.3 Folkekirken tilbyr ulike møteplasser og fellesskap

Så godt som samtlige sokn inviterer til gudstjeneste på allehelgensdag med diakonalt fokus. Da sendes det personlig invitasjon til etterlatte, og det tennes lys og leses/minnes navn på avdøde i gudstjenestene. Mange steder er det sterke tradisjoner for at lokale kor og musikk-krefter deltar akkurat denne dagen, som også er en konsertdag med tematikk som

inviterer til trøst og ettertanke. Deltakerantall er høyere enn gjennomsnittlig ved disse gudstjenestene.

Mange konfirmantopplegg har dette som tema. Konfirmantene i Brønnøy lager kranser som brukes under allehelgensgudstjenesten.

I Lurøy og Aldersund sokn blir Allehelgensdagens tema brukt på nesten alle gudstjenester i november, fordi folk ikke kan delta på søndagsgudstjenester andre steder enn den øya de bor på om de ikke skal overnatte. Folkekirkeåret er ofte et annet kirkeår enn det vanlige kirkeåret.

I Vågan har de valgt en fellesgudstjeneste i Vågan kirke. Et økende antall kirker holder åpent noen timer på allehelgensdag. I flere menigheter er det til nyttårsgudstjenesten etterlatte særskilt inviteres for å minnes de døde.

Kirkerådets «lyskort» som er produsert i forbindelse med allehelgen blir stadig mer etterspurt. Flere deler ut lyskort med invitasjon til allehelgen ved kjøpesenter ol. Arbeidet med å få menighetene til å ta i bruk skjerikirken.no i forbindelse med allehelgensaktiviteter er vanskelig, men vi ser at stadige påminnelser om tilbudet gjør at det er i ferd med å løsne.

Menighetsturer, særlig for eldre, er populære tiltak i mange sokn, likeså sosiale samlinger for den eldre generasjon i kirke og menighetshus.

Babysang tilbys i et flertall av menighetene. I Rana er det ventelister, og foreldre som står på venteliste har startet opp formiddagstreff i kirkens lokaler på eget initiativ, og drifter det selv. I Leirfjord og Sandnessjøen arrangeres babysang på helsestasjon og aldersinstitusjonene noe som gjør tiltaket synlig og blir til glede for flere.

Saltstraumen menighet arrangerer i Tverlandshallen "Halloween". Et alternativ til Halloween m på Halloween med stor deltakelse.

I Gildeskål har de "Noodle og Boba"- møteplass og samtaletilbud for ungdom mellom 10-15 år.

Ungdomsklubbene i Kjøpsvik og Sømna (Lime) er slitesterke tiltak med trofaste ledere og god oppslutning. Noen gode ungdomstiltak har ikke hatt virksomhet i 2023, som 'Ung@kirka' i Innstranden.

3.2 Motvirker utenforskap og utforsker nye måter å være kirke på

3.2.2 Kirkens rolle i sivilsamfunnet styrkes

Beredskap

Bispedømmets beredskapsområder er lik prostigrensene, og beredskap blant prestene fordeles mellom fast ansatte og vigslede vikarer. Der det er det nødvendig å benytte vikarer i dette arbeidet er det etter Biskopens vurdering og godkjenning. I enkelte prosti gjør

avstander og utfordringer med transport det nødvendig at andre enn vakthavende rykker ut.

Det er positivt at kursing innen beredskap for prester nå er produsert og tilgjengeliggjort. For samtlige prester som går med dødsbud skal dette kurset gjennomføres. Ved utgangen av 2023, var det fremdeles flere prester som ikke har gjennomført kurset. Dette følges opp. Det er også viktig med ID-kort som kan identifisere prest i beredskap ved utrykning.

Studentprest ved Nord universitet og fengselsdiakon har begge en viktig rolle på sine arbeidsplasser innenfor forebygging, beredskap og krisehåndtering.

HR-sjef deltar som fast medlem i Fylkesberedskapsrådet for Nordland. Deltagelse her viser at også kirken sees på som en viktig samfunnsaktør i rådet. Sør-Hålogaland bispedømme deltar i den sivile beredskapsordningen med prest tilknyttet Hovedredningssentral HRS i Bodø og Lokal redningssentral LRS i Bodø.

3.2.3. Flere menigheter tilbyr fellesskap til nye i Norge

Lokalsamfunn i alle deler av bispedømmet tar imot flyktninger, og menighetene er ofte involvert. Variasjonen i tiltak er stor, og her er diakoner, musikere, prester og frivillige med.

- Hadsel er dyktige til å arbeide inn mot flyktninger og har jevnlige samlinger for dem
- Kirker lånes ut til migrantmenigheter (Lofoten, Bodø m.fl)
- I Dønna og Herøy er det et tydelig tilbud til flyktninger fra Ukraina med samlinger for å markere viktige dager
- Integreringskafe i Tverlandet kirke
- Kor for alle i Bodø domkirke/Norsk folkehjelp
- Speideren i Brønnøy er svært inkluderende også i møte med flyktninger
- Samarbeid med RAVO (Rana voksenopplæring), som inviteres til lunsjkonserter i Ytteren kirke. (Planen er nå at også de skal inviteres til å bidra med sang og musikk – en kulturutveksling)
- Gruben menighet markerte "Holdomor" 26.november der 130 personer deltok
- I Bodø domkirke var det 2.juledag solidaritetskonsert for Gaza som fylte hele domkirken. Først fakkeltog, deretter gikk alle inn i kirken.
- Vestvågøy har møtested med lørdagskaffe og middag for ukrainere.

Noen tiltak har vært gjentakende, mens andre var spontane engangstiltak. Menigheter der det er mottak i lokalsamfunnet har ofte invitert aktivt til gudstjeneste, og flere prester og diakoner har gitt samtaletilbud. De små lokalsamfunnene erfarer "smådriftsfordeler" her – det er kort vei mellom lokalkirke og mottaksapparat i kommunene.

3.3 Skaper en mangfoldig, rekrutterende og inkluderende arbeidsplass og frivillighetsarena

I de fleste prostiene samarbeider prost og kirkeverger om faglige samlinger for ansatte, og andre tiltak. Dette åpner for 'kortreist' kompetanseutvikling for flere. De siste årene har

bispedømmet sammen med prostene arrangert tverrfaglige samlinger for 3 prostier om gangen, der reisene blir korte.

3.3.1 Kirkelige medarbeidere trives i jobben og har et inkluderende og likestilt arbeidsfellesskap

Se kapittel IV

3.3.2 Flere engasjeres til frivillig tjeneste i kirken

Det utøves betydelig innsats av frivillige i menighetene innen trosopplæring, gudstjeneste, diakoni, trosopplæring og kirkemusikk. I tillegg er det stort engasjement i både menighetsråd, fellesråd og andre råd og utvalg.

Kilde: Menighetens årsstatistikk pr. 23.02.24

Totalt antall frivillige i Sør-Hålogaland nedgang -10 % (+17 %)			Frivillige gudstjenester nedgang -4 % (+5 %)		Frivillige barnearbeid nedgang -23 % (+20 %)		
Bispedømme	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2023
Sør-Hålogaland	3 392	3052	1246	1197	470	360	

Frivillige Ungdomsarbeid nedgang -55% (+102 %)			Frivillige diakoni nedgang -13% (+4%)		Frivillige på konserter økning +13%(-16%)		
Bispedømmer	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2023
Sør-Hålogaland	734	326	575	498	611	693	

Frivillige i komite og utvalgsarbeid 0% (-10%)

Bispedømmer	2022	2023						
Sør-Hålogaland	774	774						

Vi ser en nedgang i alle områder bortsett fra konserter og råd / utvalg, og er fremdeles under nivået før pandemien starte. Da var det totalt antall frivillige med 4278 i 2019. Frivillige i ungdomsarbeid har endret seg mye, var på 755 i 2019.

Ifølge prosterapportene er det en utfordring at frivillighet ikke settes opp som eget satsningsområde og er lite organisert. Det er vanskelig å skaffe frivillige og ha en planmessig rekruttering, forventningsavklaring og oppfølging. Mange frivillige ønsker ikke å forplikte seg over tid.

Rekruttering skjer lettest som relasjonsbygging gjennom personlige kontakter og til avgrensede enkeltoppgaver. På mindre steder er det sterkere tradisjoner at presten er den som ordner det meste, mens større steder er mer avhengig av frivillige hvis menighetsliv skal skje. Konfirmantforeldre har de siste årene mer og mer blitt sett på som en frivillighetsressurs i kirken, og bidrar ofte i tilretteleggingen av det sosiale i forbindelse med gudstjenester o.l.

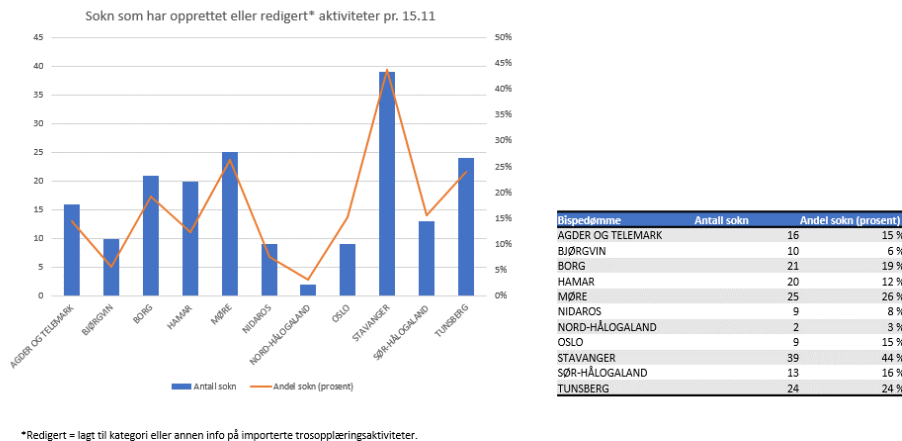
3.3.3 Kirkens verktøy for digital samhandling utnyttes

Kirka vår

Sør-Hålogaland bispedømme har i 2023 gjennomført 3 digitale kurs for ansatte og rådsmedlemmer. Flere staber har i tillegg til dette tallet deltatt sammen. Til sammen 74 personer har deltatt. I tillegg har vi hatt lokale kurs i tillegg til at valgkursene og menighetsrådskursene også fokuserte på Kirka Vår. Det blir også gjennomført i 2024. Det har vært en stor interesse for disse kursene, og flere har deltatt flere ganger

Allikevel ser vi at det er få menigheter som aktivt bruker Kirka Vår pr i dag, og mye gjenstår for at dette skal bli innlemmet i menighetens arbeid. Vi ønsker derfor å utvikle den digitale kursformen vi har i vårt bispedømme med oppfølgingskurs.

Prostene melder om at få bruker det- alle venter på andre skal sette i gang med usikkerhet om hvem som skal ha hovedansvar og følge opp når tallene endres.

3.3.4 Kirkedemokratiet styrkes, og ansatte og folkevalgte samarbeider

Ungdomsdemokratiet er i god rute. Det ble arrangert et vellykket ungdomsting i september, der det ble valgt inn nye medlemmer til Sør-Hålogaland ungdomsråd. Rådet har ca 6 møter årlig, er i gang med planlegging av nytt ungdomsting i Sandnessjøen månedsskiftet august / september 24, samarbeider med KFUK-M om deltakelse på Høstfestival mm, og har kommet med innspill til nyvalgt bispedømmeråd om hva de tenker bør prioriteres mht strategisk tenking for ungdom og unge voksne i bispedømmet. Samarbeid med

ungdomsrådet i Nord-Hålogaland er også i gang. Rådet har allerede valgt delegater til Ungdommens kirkemøte 2024.

Samrådsmøter

For å styrke samhandlingen mellom rådsmedlemmer på lokalt nivå og medlemmer av bispedømmerrådet/Kirkemøtet ble det etter initiativ fra Kirkerådet gjennomført 2 digitale samrådsmøter 20. april og 15. Juni. På disse deltok henholdsvis 25 og 23 medlemmer fra lokale menighets- og fellesråd sammen med bispedømmerrådets medlemmer. Tema for samrådsmøtene var kirkelig organisering og formålet var å involvere flest mulig og få fram synspunkter i forkant av Kirkemøtets behandling av saken i august.

Kirkevalget

Hele året 2023 var preget av at det var valgår. I januar ble det gjennomført samlinger i hvert prosti. På disse samlingene ble det holdt valg til de ulike nominasjonskomiteene, innledende kurs om kirkevalget og om "Kirka vår".

Arbeidet i nominasjonskomiteene på bispedømmenivå gikk sin gang og valgrådet kunne innen fristen godkjenne samtlige innleverte listeforslag. Disse var fra Bønnelista, Nominasjonskomiteens liste og Åpen folkekirke i tillegg til lister for prest og lek kirkelig tilsatt.

I nominasjonen til valg av menighetsråd ble det fra en del sokn meldt om at de ikke klarte å nominere tilstrekkelig antall kandidater til å få fulle lister. Dette medførte at noen av listene inneholdt færre navn enn det antall som skulle velges til faste- og varamedlemmer.

Som det framgår av nedenstående tabell hadde Sør-Hålogaland høyere tall enn landsgjennomsnittet på «oppslutning totalt» og «oppslutning om menighetsrådsvalg». Når det gjelder bispedømmerrådsvalg derimot, har Sør-Hålogaland lavere oppslutning. Når en sammenligner med valgene i 2019 og 2015 er det en klart synkende valgoppslutning både nasjonalt og på bispedømmenivå. Dette til tross for at muligheten for digital forhåndsstemming gjorde kirkevalget 2023 mer tilgjengelig enn noen gang tidligere. De digitale stemmene utgjorde for Sør-Hålogaland ca 25% av stemmene i menighetsrådsvalget og 27% i valg til bispedømmerrådet (på nasjonalt nivå var de tilsvarende tallene 34% og 35%)

Noen tall for valgdeltakelse (MR=menighetsråd, BDR=bispedømmerråd)

	Oppslutning totalt %			Oppslutning MR-valg %			Oppslutning BDR-valg %		
	2015	2019	2023	2015	2019	2023	2015	2019	2023
Sør-Hålogaland	16,00	13,10	9,86	15,64	12,41	9,33	13,19	9,62	5,83
Hele landet	16,68	12,60	9,07	15,67	11,81	8,48	15,12	10,53	6,40

Valgoppslutning totalt tar med alle som har stemt. Noen stemte bare ved MR-valg, og noen stemte bare ved BDR-valg. Alle disse er talt med i den totale valgoppslutningen.

I evaluering etter kirkevalget er det pekt på noen forhold som kan ha hatt betydning for valgoppslutningen:

- Det var ikke sendt ut valgkort til hvert enkelt medlem
- Felles nasjonalt tidspunkt for forhåndsstemming (31. august) skapte forvirring og stjal oppmerksomhet fra annen viktig kommunikasjon.

I flere sammenhenger er det blitt påpekt at ressursbruken ved kirkevalget ikke står i forhold til valgdeltakelsen, og at tiden kanskje er moden for å tenke helt nytt om gjennomføringen.

Menighetsråds kursene ble gjennomført med 14 kurs fordelt på våre 8 prostier. Det var ut fra ønsker fra proster og kirkverger at det ble holdt flere kurs i samme prostier- for at man skulle nå flest mulig deltakere som kunne delta på kurs på ettermiddagstid. Til sammen deltok det 561 deltakere på kurset, og alle menighetene var representert. Flere menighetsråd ga uttrykk for at det var fint med en fysisk samling der man også møtte andre menighetsråd i prostiet.

Det var Kirkerådet / KA som hadde utarbeidet kursmateriellet og BDR skulle holde kurset. Prostene / kirkevergene var i opplegget lite involvert, bortsett fra at de hadde en liten bolk under bispedømmerådets presentasjon. Det bør sees på om prostene bør være tydeligere inn her. Endel tilbakemeldinger var at dette ble mye informasjon på kort tid.

C Biskopens virksomhet

Året 2023 startet med at biskop Ann-Helen fortsatt var sykmeldt. I løpet av februar måned ble det avklart at hun ikke ville komme tilbake i funksjon som biskop, men gå av med pensjon ved oppnådd pensjonsalder. Fungerende biskop var fra 1. januar domprost Svein Valle. Biskop Ann-Helen har gjennomført ordinasjon av fire prester i løpet av året. En diakonvigsling ble foretatt av biskop Olav Øygard. I løpet av vårhalvåret gjennomførte fungerende biskop 3 visitaser. Det ble besluttet å ikke gjennomføre visitaser høsten 2023.

3.-4. juni ble det invitert til avskjedshelg for biskop Ann-Helen med salmekveld og påfølgende middag lørdag, og gudstjeneste med kirkekaffe søndag. En verdig og fin avslutning på en lang og variert tjeneste i vårt bispedømme både som sokneprest, prost og biskop. Preses Olav Fykse Tveit deltok på avskjedshelgen.

Prosess for nominasjon og tilsetting av ny biskop ble igangsatt. I første nominasjonsrunde kom det inn 85 forslag på aktuelle kandidater. Da det viste seg at fungerende biskop Svein Valle ble nominert, måtte bispedømmerådet ha settebiskop ved behandling av saker som gjaldt ny biskop. Olav Øygard fra Nord-Hålogaland ble oppnevnt til settebiskop. Med utgangspunkt i de innkomne forslagene nominerte bispedømmerådet fem kandidater, og gjennom supplerende nominasjon ble ytterligere en kandidat nominert. Dermed var det seks kandidater som var med i rådgivende avstemning.

21. september tilsatte Kirkerådet Svein Valle som ny biskop i Sør-Hålogaland. Vigslingen fant sted søndag 19. november med kongen til stede sammen med inviterte gjester fra inn- og utland. Dagen før vigslingen ble det arrangert "kick-off"-samling i Rønvik kirke. Nyvalgte ledere i menighetsrådene og utvalgte kirkelig ansatte, til sammen 95 personer, deltok her. Preses Olav Fykse Tveit, kirkerådsdirektør Ingrid Vad Nilsen og vår egen nye biskop Svein holdt innlegg som utgangspunkt for gruppesamtaler.

Biskop	Visitaser	Ordinasjoner	Vigsling diakon	Vigsling kateket	Vigsling kantor
Sør-Hålogaland	3	4	1	0	0

Prostemøter

Det har i 2023 vært fire prostemøter som hver har gått over to dager. Disse var i februar, mai, september og november.

Gode historier fra vigslingshelg:

Kick-off og samling på tvers – Vigsling av ny biskop 19. november ble en festhelg. Noe av det mest vellykkede var '**Kick-off**' for MR-ledere og ansatte-grupper fra hele bispedømmet på lørdag. Det ble lagt vekt på å få med hele bredden av yrkesgrupper, og at mange nyvalgte menighetsrådsledere fikk møtes og delta, sammen med nytt bispedømmeråd og ny biskop.

IV Styring og kontroll i virksomheten

A Arbeidsmiljø

Medarbeiderundersøkelsen ble gjennomført i 2023 og skal jobbes med i to år fremover. I forkant av utsendelse ble det gjort en betydelig jobb for å få opp deltagelse, både i rDnk og i fellesrådene. Bispedømmet ser seg godt fornøyd med deltagelsen, men skulle gjerne sett at flere fellesråd hadde meldt seg på. Det skal jobbes med forbedrings- og bevaringsområder både i arbeidsgiverlinjene og felles i prostiene, samt på bispedømmekontoret.

Kirkerådet har arbeidet frem gode maler som kan benyttes for jobbing og oppfølging. Rapportene danner bakgrunn og mulighet for godt arbeid med arbeidsmiljø, og vi ser frem til å motta gode tiltak.

Et partssammensatt LIM-utvalg for bispedømmet arbeider med å løfte inn aktuelle problemstillinger og muligheter for å få et enda mer inkluderende, mangfoldig og likestilt bispedømme. Et viktig arbeid for utvalget vil være å lage en handlingsplan som bispedømmet kan jobbe etter. Ønsket om å være et bispedømme som etterlever visjonen om «Ei åpen dør i tro, håp og kjærlighet» krever at vi ikke bare sier det, men gjør det.

HMS-avtaler der største arbeidsgiver ivaretar daglig arbeidsmiljø er på plass på alle steder i bispedømmet. Internrevisjon for HMS har ikke vært gjennomført i 2023, men BDR jobber for å få gjennomført sin første revisjon før sommeren 2024.

Kirken har opprettet felles varslingsportal for arbeidsgiverlinjene. I 2023 ble det gjort et arbeid i alle prosti, slik at ansatte var kjent med bruken av denne. Det er ønskelig at alle fellesråd melder seg inn i portalen, slik at varslinger kan legges over hvis de sendes feil. Slik bispedømmet ser det, fungerer portalen etter sin hensikt.

Sykefravær og vurderinger av dette

Tabellen nedenfor viser at sykefraværet totalt i bispedømmet bærer preg av flere langtidssykemelinger i administrasjonen. Mot slutten av 2023 hadde tre av fire i

administrasjonen enten sluttet eller vært over ett år sykemeldt. På bakgrunn av dette kan ikke sykefraværet sammenlignes med tidligere år. Det har i 2023 vært inne en vikar i administrasjonen.

I presteskapet spesielt ser vi en forskjell mellom kvinner og menn der det totale sykefraværet er 6,24 % blant menn og 4,74 % blant kvinner.

Det er ikke meldt inn noe arbeidsrelatert sykefravær

Totalt	Totalt, sykefraværsprosent				
	Totalt	1-3d	4-16d	16d-8u	>8u
Sør-Hålogaland	17,28 %	0,12 %	0,46 %	1,51 %	15,19 %
Presteskapet	5,67 %	0,26 %	1,01 %	0,89 %	3,51 %
rDnk	6,86 %	0,54 %	0,78 %	0,82 %	4,72 %

Det jobbes kontinuerlig for å få ned sykefraværet, og der det er mulig og ønskelig med tilrettelegging kommer den ansatte tilbake i en prosentstilling.

Sykefraværet er fast sak på RAMU-møtene, der både arbeidstaker og arbeidsgiver har mulighet til å komme med forslag til forbedring.

Likestilling

I 2023 var 41 % av søkere til prestestillinger kvinner, av de som ble tilsatt var 43 % kvinner. Bispedømmet har over tid hatt en god kjønnsfordeling i presteskapet, men ser at i 2023 er kvinneandelen blitt noe lavere, fra 43,9 % i 2022 til 37,6 % i 2023. Det er likevel ikke gjort noen vurderinger om å oppfordre kvinner spesielt til å søke stillinger. Dersom kvinneandelen blir lavere, kan dette vurderes.

Blant biskop og proster er 28,6 % kvinner, der to av seks proster er kvinner. Dette er noe lavere enn gjennomsnittet i rDnk som er på 35,5 %.

Blant de 12,6 ansatte på bispedømmekontoret er det to menn, der den ene er stiftsdirektør. I bispedømmeadministrasjonen er det 50 % kvinneandel i ledelsen.

Kvinnens andel av menns lønn i presteskapet viser en differanse på 6,2 % totalt. Dette gjelder i samtlige stillingskategorier. Dette kan ha sin naturlige forklaring i alders og ansiennitetsforskjeller.

I SHBD hadde vi totalt 1,7 årsverk i deltidsstillinger. Fire stillinger totalt, der tre av stillinger var besatt av kvinner. Dette er ansatte som har ønsket å gå av med delvis AFP, samt en stilling med uføregrad. Bispedømmet har ingen ufrivillig deltid.

Rutiner for intern varslings

Etter at flere hadde gitt tilbakemelding gjennom medarbeiderundersøkelsen 2021 at de ikke kjente til varslingsrutiner for rDnk, har det vært satt fokus på dette området. Rutiner for dette skal være kjent av alle arbeidstakere, og link til «Mitt varsel» ligger tilgjengelig på

bispedømmets nettside. Det er flere av fellesrådene i bispedømmet som ikke har ønsket tatt i bruk «Mitt varsel» enda.

Det har kommet inn varsel i 2023. Disse er håndtert i henhold til rutiner.

C Vurdering av internkontroll

Overordnet vurdering av styring og kontroll i bispedømmet

Vurdering av mulighetsrisiko

Sør-Hålogaland har for 2023 gjort følgende vurderinger når det gjelder faren for mislighet og økonomiske kriminalitet.

Bispedømmet har felles bankkonto med de andre bispedømmene, denne disponeres av Kirkerådets sekretariat. Det er ingen ansatte i bispedømmet som disponerer disse kontoene. Bispedømmet har ett kredittkort som disponeres av stiftsdirektør. Faren for uregelmessige banktransaksjoner vurderes som en ubetydelig risikofaktor.

Inngående og utgående faktura skjer gjennom fagsystemet Xledger. Faren for mislighold vurderes som en moderat risikofaktor. Elektronisk arbeidsflyt der minst to personer må attestere/godkjenne er et farereduserende tiltak. Inngående faktura blir gjennomgått av sentral økonomienhet. Kontonummer blir elektronisk sjekket mot leverandørregister. Faktura attesteres av bestiller /prost. Det er kun stiftsdirektør som har adgang til å godkjenne faktura til utbetaling.

For utbetaling av lønn vurderes faren for mislighold til å være en moderat risikofaktor. Lønnsutbetaling skjer i henhold til signert arbeidskontrakt eller fullmakt fra leder med budsjettdisponeringsfullmakt. Endringsbilag på lønn sendes lønnsenheten og kontrolleres både av lønnsenheten og bispedømmekontoret før utbetaling. Utbetaling av reise- og utleggsregninger foregår elektronisk i lønnssystemet Aditro. Disse kontrolleres av prost/stiftsdirektør før utbetaling.

Faren for mislighold som følge av nærstående relasjoner vurderes som moderat risikofaktor og det er rutine på at ingen som er nært beslektet kan stå i samme godkjenningsstreng i forbindelse med fakturabehandling eller utbetaling av lønn, utlegg- eller reise. Det samme gjelder for utgående brev som kan brukes som et økonomisk underbilag. Søknader som gjelder stiftsdirektørens ansattvilkår godkjennes av bispedømmerådets leder. Stiftsdirektørens reise- og refusjoner godkjennes av en rådgiver på kontoret som har fått denne oppgaven.

Brev som omhandler økonomi i form av støtte, leieforhold eller avtaler som gjøres har alltid to underskrifter der stiftsdirektør er godkjenner.

DEN NORSKE KIRKE